

Posudek vedoucího práce, „Nepřeložitelné ze Sorokina“, Bc. Karin Borůvková

Diplomová práce Karin Borůvkové navazuje na její práci bakalářskou, ve které se diplomantka věnovala rovněž obtížným jevům v díle Vladimíra Sorokina, zvláště s ohledem na jejich překlad do češtiny. Karin Borůvková tak navazuje na téma pro ni již velmi dobře známé, což se (kladně) projevilo i na její práci diplomové. Pro své sledování si tentokrát vybrala dosud do češtiny nepřeložený Sorokinův román *Голубе сало* (český pracovní název použitý „dvorním“ Sorokinovým překladatelem Liborem Dvořákem je „Teplej špek“), který stejně jako další autorova dála oplývá řadou jazykových jevů, jež kladou zvýšené nároky na překladatelovu práci. Právě román *Голубе сало* je snad ještě více než jiné Sorokinovy práce nasycen obtížně přeložitelnou slovní zásobou, a snad i proto zůstává do češtiny dosud nepřeložen.

Diplomantka si vybrala tři oblasti, které kladou na překladatele zvláštní nároky (a to nejen na překladatele Sorokina): problematiku překladu neologismů a okazionalismů (str. 9-33), obtíže spojené s překladem historismů, archaismů a reálií (str. 39-51) a rovněž se zaměřuje na neotřelý autorský přístup při vytváření vulgarismů, kterážto autorova vynalézavost rovněž znesnadňuje překladatelovu práci (str. 34-38). V tomto kontextu je třeba poznamenat, že ačkoliv se diplomantka věnovala konkrétnímu titulu jednoho autora, závěry diplomantčiny analýzy lze považovat za obecně platné a velmi návodné i pro překlad jiných autorů či děl.

Struktura práce: diplomantka práci velmi promyšleně rozděluje na jednotlivé kapitoly, vymezuje si relevantní pojmy a jasně formuluje svůj postoj k problematickým jevům. Všechny její teorie se opírají nejen o velmi dobrou znalost Sorokinova díla, ale též je zohledněna relevantní sekundární literatura. Ocenění si jistě zaslouhuje prostudování i takových prací, které se věnují například transkripci čínštiny.

Analýza a závěry: Borůvková velmi pečlivě zkoumá sledované jevy, snaží se nejen o nalezení odpovídajícího překladatelského ekvivalentu, přičemž si často, velmi případně, klade otázku i po motivaci autora originálu k použití dané lexikální jednotky, a též sleduje i stávající (Dvořák) překladatelské postupy a jejich nedostatky. Sama pak nabízí možná řešení, u který se někdy můžeme setkat i s pokusem o jejich zobecnění. Jako poněkud spornou vidím tezi vztahující se k možnosti / nemožnosti překladu reálií (v nejširším významu tohoto slova), neboť se nabízí otázka, zda lze reálie skutečně přeložit či se vždy jedná o jejich interpretaci, výklad.

Práci Karin Borůvkové lze považovat za velmi přínosnou, osobně se domnívám, že je škoda, že s takovou znalostí dané problematiky autorka upustila (?) od záměru dílo sama přeložit. Práce splňuje nároky kladené na práce diplomové, snad by si jen na některých místech zasloužila revizi na úrovni stylistické. Diplomovou práci Karin Borůvkové *Nepřeložitelné ze Sorokina* doporučuji k obhajobě a hodnotím známku „výborně“.

V Praze 23.4.2019, Mgr. Jana Kitzlerová, Ph.D.